

CURS#4

6. Factorizarea LU fără pivotare: teorema de existență și unicitate; algoritm; legătura cu MEG fără pivotare; condiții necesare și suficiente.
7. Factorizările LDU și LDL^T : teorema de existență și unicitate; algoritm.

PROBLEME

- 1) Fie matricea

$$\mathbf{M}^{(1)} = \mathbf{I}_n - \mathbf{m}^{(1)} (\mathbf{e}^{(1)})^T \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R}),$$

unde

$$\mathbf{m}^{(1)} := [0 \ m_2^{(1)} \ m_3^{(1)} \ \dots \ m_n^{(1)}]^T \in \mathbb{R}^n, \quad \mathbf{e}^{(1)} := [1 \ 0 \ 0 \ \dots \ 0]^T \in \mathbb{R}^n,$$

și matricea permutare simplă

$$\mathbf{P}^{(2)} = \mathbf{P}_{2\ell} := \text{col}[\mathbf{e}^{(1)} \ \mathbf{e}^{(\ell)} \ \mathbf{e}^{(3)} \ \dots \ \mathbf{e}^{(\ell-1)} \ \mathbf{e}^{(2)} \ \mathbf{e}^{(\ell+1)} \ \dots \ \mathbf{e}^{(n)}] \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R}).$$

Arătați că matricea $\mathbf{P}^{(2)} \mathbf{M}^{(1)} \mathbf{P}^{(2)}$ este o matrice inferior triunghiulară și are o structură similară cu cea a matricei $\mathbf{M}^{(1)}$, i.e.

$$\mathbf{P}^{(2)} \mathbf{M}^{(1)} \mathbf{P}^{(2)} = \mathbf{I}_n - \tilde{\mathbf{m}}^{(1)} (\mathbf{e}^{(1)})^T \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R}), \quad \text{unde} \quad \tilde{\mathbf{m}}^{(1)} := [0 \ \tilde{m}_2^{(1)} \ \tilde{m}_3^{(1)} \ \dots \ \tilde{m}_n^{(1)}]^T \in \mathbb{R}^n.$$

- 2) Fie $\mathbf{A} \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R})$ o matrice inversabilă. Arătați că matricea $\mathbf{A}$ admite MEGFP dacă și numai dacă matricea $\mathbf{A}$ admite factorizarea LU fără pivotare.

3. METODE DE FACTORIZARE

Considerăm, din nou, sistemul de ecuații liniare:

$$A \underline{x} = \underline{b} \quad (1)$$

Date: $A = (a_{ij})_{i,j=1,n} \in M_n(\mathbb{R})$
inversabilă;

$$\underline{b} = (b_1, b_2, \dots, b_n)^T \in \mathbb{R}^n.$$

Necunoscutele:

$$\underline{x} = (x_1, x_2, \dots, x_n)^T \in \mathbb{R}^n$$

Motivatia: Vrem să descompunem/

factorizăm A sub forma:

$$A = L U \quad (2)$$

$L := (l_{ij})_{i,j=1,n}$ inferior triunghiulară
($l_{ij} = 0, 1 \leq i < j \leq n$)

$U := (u_{ij})_{i,j=1,n}$ superior triunghiulară
($u_{ij} = 0, 1 \leq j < i \leq n$)

OBSERVATII :

1) Dacă are loc descompunerea / factorizarea (2) a matricei A , atunci sistemul (1) se rezolvă astfel:

$$A\mathbf{x} = \underline{b} \Leftrightarrow (L \cup) \mathbf{x} = \underline{b} \Leftrightarrow$$

$$\underbrace{L(\cup \mathbf{x})}_{=: \mathbf{y}} = \underline{b} \Leftrightarrow$$

$$\begin{cases} L\mathbf{y} = \underline{b}, \text{ ie det. } \mathbf{y} := L^{-1}\underline{b} \in \mathbb{R}^n \\ (\text{met. subst. ascendent}) \\ U\mathbf{x} = \mathbf{y}, \text{ ie det. } \mathbf{x} := U^{-1}\mathbf{y} \in \mathbb{R}^n \\ (\text{met subst. descendente}) \end{cases}$$

2) Dacă sistemul (1) se rezolvă prin

MEGFP, atunci cu loc $O(n^3)$

operări algebrice elementare.

3) Dacă sistemul (1) se rezolvă folosind (2), atunci cu loc $O(n^2)$ operări algebrice elementare.

3.1. FACTORIZAREA LU FĂRĂ PIVOTARE

Fie matricea $A = (a_{ij})_{i,j=1,n} \in M_n(\mathbb{R})$.

Considerăm următoarele parti-
tionare a lui A :

$$A = \left[\begin{array}{c|cccc} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ \hline a_{21} & a_{22} & \dots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{n1} & a_{n2} & \dots & a_{nn} \end{array} \right] \stackrel{\text{not}}{=} \left[\begin{array}{c|c} a_{11} & A_{12}^T \\ \hline A_{21} & A_{22} \end{array} \right]$$

unde

- $a_{11} \in \mathbb{R}$
- $\underline{A}_{12}^T := (a_{12} \ a_{13} \ \dots \ a_{1n}) \in M_{1,n-1}(\mathbb{R})$
- $\underline{A}_{21} := (a_{21} \ a_{31} \ \dots \ a_{n1})^T \in M_{n-1,1}(\mathbb{R})$
 $\equiv \mathbb{R}^{n-1}$
- $A_{22} = (a_{ij})_{i,j=2,n} \in M_{n-1,n-1}(\mathbb{R})$

DEFINITIE:

S.n. complementul Schur asociat pivotului $a_{11} \neq 0$ matricei

$$S := A_{22} - \underbrace{\frac{1}{a_{11}}}_{\in M_{n-1}(\mathbb{R})} \underbrace{A_{12}^T}_{\in M_{n-1}(\mathbb{R})} \quad (3)$$

OBSERVATIE:

Matricea S , ie complementul Schur asociat pivotului număr a_{11} , este bine definită, în sensul că :

- $A_{22} \in M_{n-1}(\mathbb{R})$
  - $\underbrace{\frac{1}{a_{11}}}_{\in M_{n-1}(\mathbb{R})} \underbrace{A_{12}^T}_{\in M_{n-1}(\mathbb{R})} \in M_{n-1}(\mathbb{R})$
- $M_{n-1}(\mathbb{R}) \quad M_{n-1}(\mathbb{R}) \quad M_{n-1}(\mathbb{R})$

OBSERVATIE:

Definiția complementului Schur poate fi extinsă pentru o parti-

tionare mai generale a lui A, ie

$$A = \left[\begin{array}{ccc|cc} a_{11} & \cdots & a_{1k} & a_{1,k+1} & \cdots & a_{1n} \\ \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & & \vdots \\ a_{k+1,1} & \cdots & a_{kk} & a_{k+1,k+1} & \cdots & a_{k+1,n} \\ \hline a_{k+1,1} & \cdots & a_{k+1,k} & a_{k+1,k+1} & \cdots & a_{k+1,n} \\ \vdots & & \vdots & \vdots & & \vdots \\ a_{n,1} & \cdots & a_{nk} & a_{n,k+1} & \cdots & a_{nn} \end{array} \right]$$

$$=: \left[\begin{array}{c|c} A_{11} & A_{12} \\ \hline A_{21} & A_{22} \end{array} \right]$$

- $A_{11} = (a_{ij})_{i,j=1,k} \in M_k(\mathbb{R})$ inversabilă
- $A_{12} = (a_{ij})_{\substack{i=1,k \\ j=k+1,n}} \in M_{k,n-k}(\mathbb{R})$
- $A_{21} = (a_{ij})_{\substack{i=k+1,n \\ j=1,k}} \in M_{n-k,k}(\mathbb{R})$
- $A_{22} = (a_{ij})_{i,j=k+1,n} \in M_{n-k}(\mathbb{R})$

DEFINITIE:

Se complementul Schur asociat matricei de colt (minorul principal de ordin k) $A_{n-k} \in M_n(\mathbb{R})$ inversabilă, matricea:

$$S := A_{22} - A_{21} (A_{n-k}^{-1})^T A_{12} \in M_{n-k}(\mathbb{R}) \quad (4)$$

În continuare, presupunem că $A \in M_n(\mathbb{R})$ poate fi factorizată sub forma (2), ie

$$A = \left[\begin{array}{c|c} a_{11} & A_{12} \\ \hline A_{21} & A_{22} \end{array} \right] = \left[\begin{array}{c|ccc} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ \hline a_{21} & a_{22} & \dots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ a_{n1} & a_{n2} & \dots & a_{nn} \end{array} \right]$$

$$= \left[\begin{array}{c|ccc} l_{11} & 0 & \dots & 0 \\ \hline l_{21} & l_{22} & \dots & 0 \\ l_{n1} & \vdots & \ddots & \vdots \\ l_{n1} & l_{2n} & \dots & l_{nn} \end{array} \right] \left[\begin{array}{c|ccc} u_{11} & u_{12} & \dots & u_{1n} \\ \hline 0 & u_{22} & \dots & u_{2n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & u_{nn} \end{array} \right]$$

$= L$

$= U$

$$= \left[\begin{array}{c|cc} l_{11} & 0 & l_{1,n-1} \\ \hline l_{21} & L_{22} & \end{array} \right] \left[\begin{array}{c|cc} u_{11} & U_{12}^T \\ \hline 0 & U_{22} \end{array} \right]$$

↑
inferior

triangular

↑
superior

triangular

$$= \left[\begin{array}{c|cc} l_{11} u_{11} & l_{11} U_{12}^T \\ \hline l_{21} u_{11} & L_{21} U_{12}^T + L_{22} U_{22} \end{array} \right] \Rightarrow$$

Egalând prima și ultima matrice
(partitionate similar), obținem

$$\left\{ \begin{array}{l} L_{11} U_{11} = A_{11} \\ L_{11} U_{12}^T = A_{12}^T \end{array} \right. \quad (5)$$

$$\left\{ \begin{array}{l} L_{21} U_{11} = A_{21} \\ L_{21} U_{12}^T + L_{22} U_{22} = A_{22} \end{array} \right. \quad (6)$$

$$\left\{ \begin{array}{l} L_{21} U_{11} = A_{21} \\ L_{21} U_{12}^T + L_{22} U_{22} = A_{22} \end{array} \right. \quad (7)$$

$$\left\{ \begin{array}{l} L_{21} U_{11} = A_{21} \\ L_{21} U_{12}^T + L_{22} U_{22} = A_{22} \end{array} \right. \quad (8)$$

$$(5): \# \text{ecuati} \overset{!}{=} 1$$

$$\# \text{nec} = 2 \quad (L_{11}, U_{11})$$

$$(6): \# \text{ecuati} \overset{!}{=} n-1$$

$$\# \text{nec} = n-1 \quad (U_{12}^T)$$

$$(7): \# \text{ecuati} \overset{!}{=} n-1$$

$$\# \text{nec} = n-1 \quad (L_{21})$$

$$(8): \# \text{ecuati} \overset{!}{=} (n-1)^2$$

$$\# \text{nec} = \frac{n(n-1)}{2} + \frac{n(n-1)}{2} = n(n)$$

$$(L_{22}) \quad (U_{22})$$

Relațiile (5) - (8) :

$$\begin{aligned} \# \text{ecuații} &= 1 + 2(n-1) + (n-1)^2 = n^2 \\ \# \text{nec} &= 2 + 2(n-1) + n(n-1) \\ &= 2n + n(n-1) = n^2 + n \end{aligned}$$

Prin urmare, relațiile (5) - (8) reprezintă un sistem de n^2 ec pentru (n^2+n) necunoscute, și avem n necunoscute în plus față de nr. total de ecuații!

Pentru a obține o soluție unică a sistemului (5) - (8), este suficient să fixăm n necunoscute.

Ecuatia (5) :

$$\begin{aligned} l_{11} u_{11} &= q_{11} \Rightarrow \text{Fixăm } \boxed{l_{11} = 1} \\ \Rightarrow \boxed{u_{11} = q_{11}} \end{aligned}$$

Ecuatia (6) :

$$L_{11} U_{12}^T = \bar{A}_{12} \Leftrightarrow U_{12}^T = \bar{A}_{12} L_{11}^{-1} \Leftrightarrow$$

$$\boxed{u_{1j} = a_{1j}, \quad j=2,n}$$

Ecuatia (7) :

$$L_{21} u_{11} = \bar{A}_{21} \Leftrightarrow L_{21} = \frac{1}{u_{11}} \bar{A}_{21}$$

$$\Leftrightarrow L_{21} = \frac{1}{a_{11}} \bar{A}_{21} \Leftrightarrow$$

$$\boxed{l_{ii} = a_{ii}/a_{11}, \quad i=2,n}$$

Ecuatia (8) devine

$$L_{22} U_{22} = A_{22} - L_{21} U_{12}^T =$$

$$= A_{22} - \frac{1}{a_{11}} \bar{A}_{21} \bar{A}_{12}^T =: S \in \mathbb{M}_{n-1}(\mathbb{R})$$

complementul Schur asociat lui $a_{11} \neq 0$,
i.e. factorizarea LU a lui $S \in \mathbb{M}_{n-1}(\mathbb{R})$

OBSERVATII:

- 1) Singura presupunere de până în acest moment: $q_{11} \neq 0$, ie pivotul de la momentul actual $\neq 0$
(similar cu cerințele MEGFP)
- 2) În fapt, presupunerea mai este că A admite MEGFP.
- 3) Se poate demonstra:

TEOREMA #1 (teorema de caracterizare a MEGFP și LU f. pivotare):
Fie $A = (a_{ij})_{i,j=1,n}$ inversabilă.

Echivalentă:

- (i) $A_L := (a_{ij})_{i,j=1,l} \in \mathcal{M}_L(\mathbb{R})$, $l = \overline{1, n}$, inversabile;
- (ii) A admite MEGFP;
- (iii) A admite factorizarea LU fără pivotare.

TEOREMA #2 (existență și unicitate factorizării LU fără pivotare):

Fie $A \in M_n(\mathbb{R})$ care admite MEGFP.

Atunci:

$\exists!$ $L = (l_{ij})_{i,j=1,\overline{n}} \in M_n(\mathbb{R})$:

- inferior triunghiular;
- $l_{ii} = 1$, $i = \overline{1,n}$;

$\exists!$ $U = (u_{ij})_{i,j=1,\overline{n}} \in M_n(\mathbb{R})$:

- superior triunghiular;

căstfel încât $A = LU$.

Demonstratie:

EXISTENȚA: Am demonstrat mai sus în cazul primei linii a lui U , $(u_{11} u_{12} \dots u_{1n})$, și a primei coloane a lui L , $(1 l_{21} \dots l_{n1})^T$, verificând ecuațiile (5) - (7).

Am obținut că problema se reduce la posibilitatea factorizării LU fără pivotare a complementului Schur asociat lui $a_{11} \neq 0$, ie

$$S = A_{22} - \frac{1}{a_{11}} A_{-21} A_{12}^T$$

$$= \begin{bmatrix} a_{22} & a_{23} & \cdots & a_{2n} \\ a_{32} & a_{33} & \cdots & a_{3n} \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ a_{n2} & a_{n3} & \cdots & a_{nn} \end{bmatrix} -$$

$$- \frac{1}{a_{11}} \begin{bmatrix} a_{21} \\ a_{31} \\ \vdots \\ a_{n1} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a_{12} & a_{13} & \cdots & a_{1n} \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} a_{22} & a_{23} & \cdots & a_{2n} \\ a_{32} & a_{33} & \cdots & a_{3n} \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ a_{n2} & a_{n3} & \cdots & a_{nn} \end{bmatrix} -$$

$$-\frac{1}{q_{11}} \begin{bmatrix} q_{21} q_{12} & q_{21} q_{13} \dots & q_{21} q_{1n} \\ q_{31} q_{12} & q_{31} q_{13} \dots & q_{31} q_{1n} \\ \vdots & \vdots & \vdots \\ q_{n1} q_{12} & q_{n1} q_{13} \dots & q_{n1} q_{1n} \end{bmatrix} \Rightarrow$$

$$\begin{aligned} S_{11} &= q_{22} - \frac{1}{q_{11}} q_{21} q_{12} = \frac{q_{22} q_{11} - q_{21} q_{12}}{q_{11}} \\ &= \frac{\det[(q_{ij})_{i,j=1,2}]}{\det[(q_{ij})_{i,j=1}]} = \frac{\det(A_2)}{\det(A_1)} \neq 0 \end{aligned}$$

că Teoremei #1.

Prin urmare, S admite MEGFP,
deci și LU fără pivotare. $\square$

UNICITATEA:

Fix $L^{(k)} = (l_{ij}^{(k)})_{i,j=1,n} \in \mathbb{M}_n(\mathbb{R})$, $k=1,2$,

inferior triangulară cu $l_{ii}^{(k)} = 1$,
 $i=\overline{1,n}$, $k=1,2$, și $U^{(k)} = (u_{ij}^{(k)})_{i,j=1,n} \in$

Elli (12) superior triunghiulare, $\lambda = 1, 2$,

at:

$$A = L^{(1)} U^{(1)} = L^{(2)} U^{(2)}$$

$$L^{(1)} \neq L^{(2)}, U^{(1)} \neq U^{(2)}$$

Astunci:

$$(L^{(1)})^{-1} A (U^{(2)})^{-1} \Rightarrow$$
$$\underbrace{(L^{(1)})^{-1} L^{(1)} U^{(1)} (U^{(2)})^{-1}}_{= I_n} = (L^{(1)})^{-1} \underbrace{L^{(2)} U^{(2)} (U^{(2)})^{-1}}_{= I_n} \Rightarrow$$

$$\underbrace{U^{(1)} (U^{(2)})^{-1}}_{\text{superior triunghiulare}} = \underbrace{(L^{(1)})^{-1} L^{(2)}}_{\text{inferior triunghiulare}} \Rightarrow$$

superior triunghiulare   inferior triunghiulare

$$\boxed{U^{(1)} (U^{(2)})^{-1} = (L^{(1)})^{-1} L^{(2)} = D := \text{diag}(d_1, d_2, \dots, d_n)}$$

$$\text{Dar } [(L^{(1)})^{-1} L^{(2)}]_{ii} = 1, i = \overline{1, n}, \Rightarrow$$

$$d_i = 1, i = \overline{1, n} \Rightarrow \boxed{D = I_n}$$

Rezultă $L^{(1)} = L^{(2)}$ și $U^{(1)} = U^{(2)}$ $\lambda \in \mathbb{K}$ $\square$

ALGORITHM (LU fără pivotare) :

Date : $A = (a_{ij})_{i,j=\overline{1,n}}$

- $k = \overline{1,n}$:

$$l_{kk} = 1$$

$$u_{kk} = a_{kk}$$

- $i = \overline{k+1,n}$:

$$l_{ik} = a_{ik} / u_{kk}$$

$$u_{ki} = a_{ki}$$

- end

- $i = \overline{k+1,n}$:

- $j = \overline{k+1,n}$:

$$a_{ij} = a_{ij} - l_{ik} u_{kj}$$

- end

- end

- end

Output : $L = (l_{ij})_{i,j=\overline{1,n}}$

$U = (u_{ij})_{i,j=\overline{1,n}}$

OBS: Demonstração Teorema #1

Cf MEGFP, ou seja relações:

$$\bullet A \equiv A^{(0)} \xrightarrow{\quad} A^{(2)} : M^{(0)} A^{(2)} = A^{(2)}$$

$$M^{(0)} := \begin{bmatrix} 1 & 0 & \dots & 0 \\ -m_{11}^{(0)} & 1 & \dots & 0 \\ \vdots & -1 & \ddots & 0 \\ -m_{n1}^{(0)} & 0 & \dots & 1 \end{bmatrix} = I_n - \underbrace{B^{(1)}(e^{m_1})^T}_{= H_1}$$

$$B^{(1)} := (0, m_{21}^{(1)}, \dots, m_{n1}^{(1)})^T \in \mathbb{R}^n$$

$$\bullet A^{(2)} \xrightarrow{\quad} A^{(3)} : M^{(2)} A^{(3)} = A^{(3)}$$

⋮

$$\bullet A^{(n-1)} \xrightarrow{\quad} A^{(n)} = U \text{ superior triung:}$$

$$B^{(n-1)} A^{(n-1)} = A^{(n)} = U$$

Astefel, obtemos:

$$U = A^{(n)} = M^{(n-0)} A^{(n-0)} =$$

$$= M^{(n-0)} M^{(n-1)} A^{(n-0)} = \dots =$$

$$= \underbrace{M^{(n-1)} \dots M^{(1)}}_{=: M} A^{(0)} = M A$$

Cf. triung.

$$\Rightarrow U = M A$$

$$M := M^{(n-1)} M^{(n-2)} \dots M^{(1)}$$

$M^{(k)}$, $k = \overline{1, n-1}$, inferior triunghiuare inversabile

$\Rightarrow M$ inferior triunghiuare si inversabilă, ie

$$L := M^{-1} = (M^{(n-1)} M^{(n-2)} \dots M^{(1)})^{-1}$$

$$= (M^{(1)})^{-1} (M^{(2)})^{-1} \dots (M^{(n-1)})^{-1}$$

$$M^{(k)} := I_n - \underline{m}^{(k)} (\underline{e}^{(k)})^T, k = \overline{1, n-1}$$

$$(M^{(k)})^{-1} = I_n + \underline{m}^{(k)} (\underline{e}^{(k)})^T, k = \overline{1, n-1}$$

inferior triunghiuare

Astfel, obtinem: $A = L U$, unde

$L := M^{-1}$ inferior triunghiuare si

U superior triunghiuare.

Cf. Teoremei #2, rezultă că avem

teorema MEGFP și factorizarea LU. $\square$

3.2. FACTORIZĂRIELE LDU și LDL^T

TEOREMA #3 (existență și unicitate factorizărilor LDU și LDL^T):

a) Fie $A \in \mathbb{M}_n(\mathbb{R})$ inversabilă și care admite factorizarea LU fără pivotare.

Atunci:

3! $L = (l_{ij})_{i,j=\overline{1,n}} \in \mathbb{M}_n(\mathbb{R})$:

- inferior triunghiular;
- $l_{ii} = 1$, $i = \overline{1,n}$,

3! $D = \text{diag}(d_{11}, d_{22}, \dots, d_{nn}) \in \mathbb{M}_n(\mathbb{R})$;

3! $U = (u_{ij})_{i,j=\overline{1,n}} \in \mathbb{M}_n(\mathbb{R})$:

- superior triunghiular;
- $u_{ii} = 1$, $i = \overline{1,n}$;

astfel încât $A = LDU$.

b) Dacă, în plus, $A = A^T$, atunci

$$A = LDL^T.$$

Dem:

b) evident dacă a) este !

a) EXISTENȚA:

A admite factorizarea LU f.p. $\Rightarrow$

¶! $L = (l_{ij})_{i,j=\overline{1,n}} \in M_n(\mathbb{R})$:

- inferior triunghiulară;
- $l_{ii} = 1, i = \overline{1,n}$;

¶! $\tilde{U} = (\tilde{u}_{ij})_{i,j=\overline{1,n}} \in M_n(\mathbb{R})$:

- superior triunghiulară;
- $\tilde{u}_{ii} = \frac{\det A_i}{\det A_{i-1}}$, $i = \overline{1,n}$ (cf Teor#2);
 $(\det A_0 = 1)$

c) $A = L \tilde{U}$.

Fie $D = \text{diag}(\tilde{u}_{11}, \tilde{u}_{22}, \dots, \tilde{u}_{nn}) \Rightarrow$

¶! $D^{-1} = \text{diag}\left(\frac{1}{\tilde{u}_{11}}, \frac{1}{\tilde{u}_{22}}, \dots, \frac{1}{\tilde{u}_{nn}}\right) \Rightarrow$

$$D^{-1}\tilde{U} = \begin{bmatrix} 1 & \tilde{u}_2/\tilde{u}_{11} & \dots & \tilde{u}_m/\tilde{u}_{11} \\ & 1 & \dots & \tilde{u}_m/\tilde{u}_{22} \\ & & \ddots & \vdots \\ & & & 1 \end{bmatrix} =: U$$

$$\Rightarrow A = LU = LD(D^{-1}\tilde{U}) = LDU$$

□

UNICITATEA :

Rezultă din unicitatea factorizării LU fără pivotare și din unicitatea lui D^{-1} .

Altă demonstrație :

$$\text{Pp că } A = L^{(k)} U^{(k)} D^{(k)}, k=1,2, \text{ unde}$$

$$L^{(k)} = (l_{ij}^{(k)})_{i,j=\overline{1,n}} \in \mathcal{M}_n(\mathbb{R}) :$$

- inferior triunghiular;
- $l_{ii}^{(k)} = 1, i = \overline{1,n}, k = 1, 2;$

$$D^{(k)} = \text{diag}(d_1^{(k)}, d_2^{(k)}, \dots, d_n^{(k)}) \in \mathbb{M}_n(\mathbb{R});$$

$$U^{(k)} = (u_{ij}^{(k)})_{i,j=1,n} \in \mathbb{M}_n(\mathbb{R}):$$

- superior diagonală;
- $u_{ii}^{(k)} = 1, i = \overline{1, n}, k = 1, 2.$

Pornim de la egalitatea:

$$(L^{(1)} D^{(1)} U^{(1)}) = U^{(2)} D^{(2)} \Rightarrow$$

$$(L^{(2)})^{-1} L^{(1)} D^{(1)} U^{(1)} (D^{(1)} U^{(1)})^{-1} = \\ = (L^{(2)})^{-1} L^{(2)} D^{(2)} U^{(2)} (D^{(1)} U^{(1)})^{-1} \Rightarrow$$

$$\underbrace{(L^{(2)})^{-1} L^{(1)}}_{\text{inferior triunghiulară}} = \underbrace{U^{(2)} (D^{(1)} U^{(1)})^{-1}}_{\text{superior triunghiulară}} \Rightarrow$$

inferior
triunghiulară

superior
triunghiulară

$$\exists D = \text{diag}(d_1, d_2, \dots, d_n) \in \mathbb{M}_n(\mathbb{R}):$$

$$(L^{(2)})^{-1} L^{(1)} = D^{(2)} U^{(2)} (D^{(1)} U^{(1)})^{-1} = D \quad \left. \right\} \Rightarrow \\ \left. \begin{array}{l} d_{ii}^{(k)} = 1, i = \overline{1, n}, k = 1, 2 \end{array} \right.$$

$$[(L^{(2)})^{-1} L^{(1)}]_{ii} = 1 = d_i \quad i=1, n \Rightarrow$$

$$D = I_n \Rightarrow$$

$$(L^{(2)})^{-1} L^{(1)} = D^{(2)} U^{(2)} (D^{(1)} U^{(1)})^{-1} = I_n \Rightarrow$$

$$\boxed{L^{(1)} = L^{(2)}} \quad \& \quad D^{(1)} U^{(1)} = D^{(2)} U^{(2)} \quad (*)$$

In multime relativa (*) cu $(D^{(m)})^{-1}$ la stanga si cu $(U^{(2)})^{-1}$ la dreapta:

$$(D^{(1)})^{-1} D^{(1)} U^{(1)} (U^{(2)})^{-1} = \\ = (D^{(1)})^{-1} D^{(2)} U^{(2)} (U^{(2)})^{-1} \Rightarrow$$

$$\underbrace{(U^{(1)} (U^{(2)})^{-1})}_{\text{superior triunghiular}} = \underbrace{(D^{(m)})^{-1} (D^{(2)})}_{\text{diagonala}} \Rightarrow$$

superior triunghiular

diagonala

$$\left\{ \begin{array}{l} (U^{(1)} (U^{(2)})^{-1})^{-1} = D = \text{diag}(d_1, d_2, \dots, d_n) \\ d_{i,i} = 1, \quad i=1, n, \quad k=1, 2 \end{array} \right. \Rightarrow$$

$$\left\{ \begin{array}{l} d_{i,i} = 1, \quad i=1, n \Rightarrow U^{(1)} = U^{(2)} \stackrel{(*)}{\Rightarrow} D^{(1)} = D^{(2)} \end{array} \right. \Rightarrow$$